
BÚCSÚZNI JÖTTÜNK...

STRAKY TIBOR EMLÉKÉRE

Amikor egy tevékeny, alkotó, értékes élet véget ér, a tragédiát látva elgondolkodunk azon, hogy vajon mennyivel lett szegényebb a mi világunk? Mennyivel lettünk mi magunk szegényebbek? Betölthető-e egyáltalán az az űr, ami keletkezett? Miért csak egyszer van lehetőségünk a földi életre? Amíg a szellem ép, miért nem lehet a test is az?

Nincs többé hát az, akit oly sokan szerettünk, nem lehet immár kezét fogni vele, nem lehet szelíd tekintetét, mosolyra hajló arcát látni, nem lehet hangját hallani és nem lehet részesülni a finom intelligencia és a széleskörű műveltség gyümölcseiből. Mert immár nincs közöttünk Straky Tibor zongoraművész tanár úr.

Egy közösség, egy város életében időről időre megjelennek kiemelkedő egyéniségek, akik a sors kegyének köszönhetően valamilyen különleges személyiséget hordoznak magukban, amellyel a többiek hasznára élik életüket. Debrecen városa díjjal köszönte meg a jót, a zeneoktatásért, a város kultúrájáért végzett tevékenység okán, de ez a díj csak egyfajta jelzése annak, amit szívünkben őrzünk. Hihetetlen és valószínűtlenül szörnyű realitás az, hogy most itt állunk egy közülünk való, ügyünket minden gondolatával és tetteivel szolgáló egykori tanárunk, kollégánk szívszorítóan kicsiny, elporladt földi maradványa előtt, és nem tudjuk már megváltoztatni a visszavonhatatlant.

A szeretet segítsége kell ilyenkor, amely felülemelkedik azon, hogy él-e vagy már nincs az, akit szerettünk, de szeretetünk ettől meg nem változik. Mert számtalan okunk van szeretni tanár urat: finom tapintatát valamennyien megtapasztalhattuk, ha zongoraórán tanított, ha az igazgatói irodában kellett döntéseket közölnie, ha vizsga után kellett elmondani a tanítványnak az olykor kedvezőtlen osztályzatot, ha zenekritikát kellett írnia és bántani nem akart, de az igazságot sem hallgathatta el. Akkor is tapintatos volt, ha valaki tényleg megérdemelte volna haragját, mert úgy tartotta, hogy a düh, a keménység nem célravezetőbb a türelmes, szelíd rábeszélésnél. Úgy gondolta: az ember értelmes lény és majd bizonyára felülkerekedik benne a jó.

Olykor elhallgathattuk zongorajátékát hangversenyen, vagy az osztályteremben gyakorolva, vagy éppen tanítás közben. Választékos, nemes zenei kifejezéseket hallhattunk, olyat, mint amilyen embert ismerhettünk személyében. Sosem parancsolt, alázattal és soha nem a ráerőltetés hangján mondta el zenei véleményét. Mértéktartó ízlése és higgadt személye, bölcs emberismerete nyugalmat tudott teremteni.

Nagy hittel áldotta meg a sors, amelyben rendíthetetlen volt: a zene nemesítő erejében hitt feltétel nélkül, az ember alkotó nagyszerűségében, a kultúra mindenkeflettségében. Nagy tájékozottsága a társművészetekben zavarbaejtő volt sokunk számára, mert benne a zene nem különült el a többi műzsától. Maga is mélyen hitte, hogy a civilizáció csak úgy maradhat fenn, ha annak legszebb értékeit folyamatosan átadjuk az utánunk jövőknek. És ezt az átadást korra és nemre való tekintet nélkül, fáradhatatlanul, szeretetre méltó pedagógiai adottságokkal végezte.

Sokéves főiskolai munkája a zenei felsőoktatásban ritka és igen becses érték volt: a vele kapcsolatba kerülő hallgatók először azt a tanárt látták meg benne, aki nem tartozik a „veszélyes” kategóriába, de ahelyett, hogy elhanyagolták volna a rendszeres munkát, megértették, hogy egy magasabb morál és minőség van a disztिंगvált gesztusok mögött, és ez nélkülözhetetlen az ő hivatásukhoz is.

Ha most hallaná tanár úr mindazt, mit szeretettel mondunk róla, bizonyára megjelenne arcán a szerénysége miatt zavarban lévő ember köszönő pillantása, enyhe mosolya, s ahogyan szokta volt: a köszönetet egy alig észrevehető meghajlással fejezné ki. Pedig nem neki, hanem nekünk van köszönni valónk. A tisztaság magasrendű értéke mindig fontos példa előttünk, hiszen ennek kellene összetartani a világot. Ha számtalan Straky Tibor élne szerte a világban, akkor az emberiség minden bizonnyal nemesebb dolgokon munkálkodna, s azon igyekezne, hogyan tehetné boldogabbá az együtt élő nemzedékeket.

Kedves Tanár Úr, Drága Tibor Bácsi!

Hát többek között ezek miatt dúl bennünk a keserűség, hiszen bármilyen hosszú életet is élhettél, nem elég hosszút ahhoz, hogy a világunk eleget tanulhasson a Te életedből. Szeretnénk, ha még legalább utoljára láthatnánk szemed sarkában a mosoly ráncait, ha meghallgathatnánk egy-egy csendes tréfádat, ha hallhatnánk hangodat és egészségedet láthatnánk...

Olykor találkozhattunk az utcán, gyakran hű társaddal láthattunk, s megejtően szép látvány volt az a két ember, akikről sugárzott a végtelenül mély, szerető összetartozás. Immár ez a szép példa is a múlt ködébe vész és emlékeink között marad.

Sokféleképpen, de mindnyájan hiszünk az örök életben, s Te minden bizonnyal elnyerted azt, hiszen mindannyiunk lelkében a legföltettebb helyen élsz tovább. Azt a zenét hallod ott, amit oly nagyon szeretsz, amelyre egész életedet feltetted, a harmóniát, amely immár a végső nyugalmat jelenti.

Fejünket hajtjuk, s a zene hangjaival búcsúzunk Tőled. A hangok örökké élnek s évszázadokon át üzenetünket viszik oda, abba a másik létbe, ahová végleg elmentél.

Nyugodj békében!

Dr. Duffek Mihály

